

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

68. Discrimen, quòd Maßilienses veram Christi gratiam intelligerent; recentiores non.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

Epist. in
Epist. ad
ad Aug.

bonoris. alios contumelia fecerit, quia finem cuiuscumque praevident, & sub ipsa gratia adiutorio in qua futurus esset voluntate, & actione, praesciunt. Ex errore S. Augustini ante Episcopatum id ipsum liquet. Sentiebat enim, quod quem Deus crediturum esse praesciverat, ipsum eligeret, cui Spiritum sanctum daret, ut bona operando etiam vitam aeternam consequeretur. Quae Augustini verba ab Hilario relate Massilienses se acceptare testantur.

Arripuerunt eandem doctrinam recentiores. Notorium est enim hanc eorum esse sententiam, quod eos Deus, eligat ad regnum suum, quos & credituros, & bene victuros cum adiutorio gratiae Dei, & sub eodem adiutorio gratiae bono sine excessibus esse praevident. Quod fit ut Vasquez planissimis verbis dicat, non errasse hac in re, & recte sensisse Semi-Pelagianos. Nimirum, ne si errassent, ipsum quoque errasse sequeretur.

NOTA LXVIII.

Discrimen, quod Massilienses veram Christi gratiam intelligerent; recentiores non.

IN uno tamen à recentioribus Massilienses discrepant: quod hi fidem & perseverantiam in eadem fide cum solo adiutorio gratiae primi hominis sine quo non, & per liberum arbitrium asserri posse contenderent; opera vero per veram Christi gratiam, seu per Spiritum sanctum, ut Augustinus in eorum errore positus loquebatur, sibi donanda faterentur. Hoc est enim illud quod dicunt, sub adiutorio gratiae: item: quae deinceps per gratiam fit iuvanda. Intelligunt enim illam veram & medicinalem Christi Salvatoris gratiam, quam Scriptura, & Ecclesia, & Augustinus praedicabant: eod quod palam se abominari & damnare testarentur, si quis quoquam virum in aliquo remansisse, quo ad sanitatem progressi pisset, existimaret.

Recentiores è contrario nec istam quidem gratiam ad ullum opus bonum admittere volunt; sed sola illa gratia sine qua non, seu potentiali, & sufficiente contenti, qua Massilienses tantummodo credere posse celesabant, se satis liberos, & sanos, & potentes putant, ad efficienda qualibet opera quantumcumque difficilia. Atque ideo illos ad regnum eligi putant, quos Deus per liberum arbitrium credituros, & per liberum arbitrium operaturos, & per liberum arbitrium perseveraturos esse praesciverit. Nam illud adiutorium gratiae sine quo non, nullo pacto impedit, quo minus opera quae per liberum arbitrium eo concurrente producuntur, sint merita humana, & liberi arbitrii; non divinae gratiae aut sancti Spiritus munera quae credentibus donet.

NOTA LXIX.

Utrisque praedestinatio completa est ex praesentia fidei, & meritum.

EX istis principiis Massilienses inferebant, praedestinationem completam ad regnum Dei esse ex praesentia: nempe fidei & meritum. Attestatur eis Prosper, dum indicat eos propositum & praedestinationem secundum praesentiam recepisse.

Non dissentitur hoc ipsum de se isti recentio-

res: sed tanquam capitalem sui dogmatis sententiam tradunt.

NOTA LXX.

Praedestinatio utriusque retributio.

Hinc ulterius Massilienses non aliud praedestinationem esse sentiebant, quam retributionem, hoc est, non esse gratuitam voluntatem Dei, liberandi hominem: sed voluntatem retribuendi ei debitam mercedem: ut quemadmodum in tempore regni Dei assignatio non erat nisi pura merces meritum, non gratia Dei; ita & in praesentia, praedestinatio non esset aliud nisi talis mercedis retributio. Designat hoc Prosper. cum exposita Genensibus ista praedestinationis naturam dicit: *Ut ipsa Electorum praedestinatio non sit nisi retributio.* Et evidenter Fauflus: *Praesentia itaque gerenda praesciit, postmodum praedestinatio retribuenda praescribit.* Illa praevidet merita; haec praordinat praemia. Praesentia ad potentiam; praedestinatio ad iustitiam pertinet. Praesentia de alieno subsistit actu, praedestinatio autem de iudicio suo &c. Ac si nisi praesentia exploraverit, praedestinatio nihil decernit.

Coguntur, velint nolint, idem ipsum sentire recentiores. Nam quia sentiunt, non Deum per adiutorium quo efficere ut homines velint, credant, operentur, & perseverent; sed haec omnia humana (quamvis non sine adiutorio sine quo non) voluntate proferri: hinc necesse est, ut tota eorum praedestinatio, non sit aliud quam pura retributio. Quisquis enim vel fidem, vel opera, vel perseverantiam humanae libertati etiam sub & cum talis gratiae adiutorio tribuit, omnem gratuitam praedestinationem radicibus tollit. Nihil enim relinquit, ratione ejus proprie & specialiter gratuita esse possit, neque formaliter neque in radice. Non formaliter, quia sic est actus iustitiae, qua meritis merces condigna retribuitur: quod neque recentiores isti negant. Non in radice, quia gratia illa primi hominis seu habitualis, seu sufficiens, seu congrua, seu quocumque nomine appellaveris, non tribuit ullo modo merita seu opera bona, aut perseverantiam, sed est adiutorium gratiae tantummodo sine quo non, tribuens voluntati posse si velit; velle autem, & consentire, & operari, & perseverare in quo solum & proprie meritum situm est, ab ipsa hominis voluntate, non à tali adiutorio gratiae, expectandum est. Nam inde phrasae istae recentiorum aperitissima: *Deus expectat consensum voluntati, cuius usui subest gratia, ita ut haec successiva gratia in actu secundo ab usu voluntatis quodammodo pendeat.* Vbi hoc adiutorium praeviens dedit, non omnino expectat, ut cooperentur suae gratiae. Expectat, ut faciant bona opera, alias regnum suum non daturus. Totum velimus nostra libertati, ut consentiamus. Quod alibi declarat comparatione habitum & concursus Dei: *Habitum voluntatis, & auxilium praeviens solum expectant, ut potentia voluntatis suum influxum in actum cooperat.* Simili modo ut Deus concursus suum conferat, expectat concursum liberi arbitrii. Quae manifestissime declarant, quantumcumque magna gratia istius ordinis & operationis ad credendum, ad operandum, ad perseverandum conferatur, nihil omnino esse in ista gratia, sicut nec in ipsa potentia liberi arbitrii,

Bbb 3 vel in

parte diff.
37. 50

Epist. ad
Aug.

In Epist. ad
Hilar.

In resp. ad S.
dubium Ge-
neris.
Faus. lib. 1.
cap. 3.

Et si de grat.
est hanc. 18.
p. 1.

Cap. 12. n. 1.
Ibid.

Ibid. n. 10